

JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1855.

Zaterdag 3 Maart.

N°. 18.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* f 12.50
" " " *Java* " 15.—
" " " *Buitenbestellingen* " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag
van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentie met *derwijer herhaling* is **ZEESTIG**
DUITEN voor de **VIJF WOORDEN** behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT uit het Register desluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

BUITENZORG, den 25sten Februarij 1855. (No. 19.)
(Staatsblad no. 15.)

Willende doen ophouden de dagelijksche bemoeijing van den Gouverneur-Generaal met zoodanige zaken als vatbaar zijn om in den regel buiten die bemoeijenisse te worden afgedaan;

Gelet op de bepalingen der ambtenaren en officieren in Nederlandsch-Indië, uitgevaardigd:

I. ten aanzien van de civiele ambtenaren:

a. bij een reglement op het verleen van kortingen op tractementen, maand- en dagelden en pensioenen van civiele ambtenaren in Nederlandsch-Indië, opgenomen in staatsblad 1822 no. 49;

b. bij staatsblad 1823 no. 38, bepalende, dat geene korting op de tractementen van civiele ambtenaren zal worden toegestaan voor gerechts- of practijnskosten, tenzij aan den Gouverneur-Generaal voldoende blijke, dat die kosten door den crediteur niet gevoegelijk of veilig hebben kunnen worden vermeden, alvorens zich, ingevolge art. 4 van het reglement, gearresteerd bij de resolutie van den 3den December 1822 (staatsblad no. 49), aan het gouvernement tot erlanging der korting te adresseren;

c. bij staatsblad 1826 no. 22, luidende, met alteratie in zoo verre van alle vroegere bepalingen daarmede strijdende, als volgt:

Art. 1. De civiele ambtenaren van allen rang, zullen, zonder vooraangaande autorisatie van den Gouverneur-Generaal, door hunne crediteuren in regten kunnen betrokken worden, en bij regterlijk gewijsde eene korting op hunne bezoldiging worden toegestaan, ten bedrage van een vierde, wanneer die bezoldiging f 200 's maands of daaronder bedraagt, en van een derde, wanneer zij meer dan f 300 bedraagt.

Art. 2. In die enkele gevallen, waar onvoorziene omstandigheden, als van ziekte, hetzij van den ambtenaar zelf, hetzij van zijn huisgezin, of plotseling geleden schade in zijne bezittingen, als door brand of anderszins, eene surhéance van betaling voor eenige maanden, of wel eene reductie van de toe te stane korting zouden kunnen verdoeren, zullen die naar beind van zaken, in billijkheid door den Gouverneur-Generaal kunnen worden verleend.

Art. 3. Wanneer ambtenaren, door hunne crediteuren in regten betrokken, zich op die gronden bij den Gouverneur-Generaal mochten verzetten, sulver, op bevel van dezen, alle procedures gedurende twee volle maanden kunnen geschorst worden.

Art. 4. Wanneer na verloop van dien tijd geene beslissing door den Gouverneur-Generaal mogt genomen, of eenige schikking met de crediteuren getroffen zijn, zal de zaak haren regterlijken loop hernemen.

Art. 5. Op éénmaal bij regterlijk gewijsde toegestane kortingen zal geene surchéance of reductie meer kunnen verleend worden.

d. bij staatsblad 1826 no. 49, bepalende dat, wanneer een ambtenaar gelden aan den lande, bij voorbeeld wegens gekochte goederen op de vendutie en diergelijken, mogt verschuldigd zijn, deselve altijd bij voorkeur zullen worden ingehouden; al ware het ook dat er reeds kortingen ten behoeve van particulieren verleend zijn, welke alsdan zoolang zullen worden gestaakt, tot dat de schuld aan den lande geheel aal zijn gekweten;

e. bij art. 3 van het besluit van den Commissaris-Generaal over Nederlandsch-Indië, van 15 Mei 1827 no. 15 (verhandeld bij resolutie van 18 Mei 1827 no. 10), luidende: dat de kortingen, welke, door middel der landkassen, ten behoeve van particuliere schulden geschieden, eene verantwoordelijkheid buiten de kassen voor alle kashouders of als zoodanig fungerende personen zal uitmaken, en niet bij de gouvernementen boeken worden verhandeld; zulende zij, tegen eene provisie van twee ten honderd, ten laste van de crediteuren, voor de behoorlijke inuning en weder uitbetaling zorgen en persoonlijk aansprakelijk blijven, en van deze gelden, benevens het extract-memoriaal, eene eenvoudige rekening insenden;

f. bij staatsblad 1852 no. 16, houdende magtiging voor den directeur-generaal van financiën, om wanneer bij regterlijk vonnis korting op tractementen van ambtenaren is verleend, en het vonnis geregtelijk uitvoerbaar is, daaraan op verzoek van de belanghebbenden de vereischte administratieve uitvoe-

ring te geven, tenzij daartegen bij hem bedenkingen mogten rijzen, in welk geval hij de beslissing van het gouvernement zal inroepen.

II. ten aanzien van militaire ambtenaren:

g. bij de resolutie van 16 Februarij 1835 no. 3, verklarende, dat zij te dezen opzichte niet onderworpen zijn aan de militaire bepalingen.

III. ten aanzien van officieren van het Indisch leger:

h. bij het algemeen reglement van administratie voor de landmagt in Nederlandsch Indië, en
i. bij art. 26 van het reglement op de pensioenen en gagementen voor de Enropesche militairen, behoudende tot de landmagt in de Nederlandsche overzeesche besittingen, en voor hunne weduwen of weesen, opgenomen in het Indisch staatsblad van 1849, No. 8-

IV. ten aanzien van de officieren der Nederlandsche zeemagt, gedetacheerd bij de Indische dienst:

k. bij de wet van 24 Januarij 1815, No. 3, (Nederlandsch staatsblad No. 5), volgens welke geene korting op de Nederlandsche tractementen van zoodanige officieren kan worden verleend zoolang zij in Indië zijn;

l. bij art. 68 der instructie voor den hoofd-administrateur der marine, (staatsblad 1829, No. 71), welke bepaling kan geacht worden gewijstigd te zijn door staatsblad 1838, No. 29, en thans geene toepassing meer vindt, dewijl er geene koloniale marine meer bestaat.

V. ten aanzien van officieren van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch Indië:

m. bij staatsblad 1850, No. 16, (5° van artikel 1 van het besluit van 17 Augustus 1849, No. 7 en art. 8 van het reglement aldaar, alleen betreffende pensioenen);

Gelezen de missives:

1e. van den president van het hooggeregtshof van Nederlandsch Indië, van 1 Junij 1854, No. 41, met het aan hem gerigt rapport van den procureur-generaal, van 27 Mei 1854, No. 1844;

2e. van de generale Directie van Financiën, van 5 Augustus en 30 September 1854, No. 221 en 295, beiden gerigt aan den raad van Nederlandsch Indië;

3e. van het marine departement, van 22 Augustus 1854, No. 2636;

De raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Nog gelezen de missives:

1e. van het militair departement, van 9 November 1854 no. 16;

2e. van den directeur-generaal van financiën, van 12 Januarij 1855 no. 303;

3e. van de algemeene rekenkamer, van 20 Febr. 1855 no. 530/54;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, als volgt:

Art. 1. Tot het verleen en weigelen van kortingen wegens schulden zijn bevoegd:

a. de kommandant van het indisch leger, betreffende:

1e. bezoldigingen gedurende diensttijd van officieren der landmagt;

2e. bezoldigingen gedurende actieve dienst (verlof inbegrepen) van militaire en civiele ambtenaren, tot het militair departement behoorende;

b. de kommandant der zeemagt, betreffende:

3e. bezoldigingen uit de indische kas van officieren der Nederlandsche marine;

4e. bezoldigingen gedurende actieve dienst (verlof inbegrepen) van officieren bij het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indië;

5e. bezoldigingen gedurende actieve dienst (verlof inbegrepen) van ambtenaren tot het marine-departement behoorende;

c. de directeur-generaal van financiën, betreffende:

6e. bezoldiging en pensioenen van ambtenaren (militaire en civiele), voor zoo ver die bevoegdheid niet bij 2e en 5e aan de kommandanten van het leger en de zeemagt verleend is;

7e. pensioenen van officieren der landmagt;

8e. pensioenen van officieren van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch Indië.

Art. 2. De in art. 1 genoemde autoriteiten zijn verplicht, bij de uitoefening der vermelde bevoegdheid, zich te gedragen naar de ter zake bestaande bepalingen, onder dien verstande:

dat ten aanzien van militaire ambtenaren, en van civiele ambtenaren behorende tot het militair en marine departement, moeten worden opgevolgd de bepalingen omtrent civiele ambtenaren; dat ten aanzien van 3e en 4e moet worden opgevolgd de wet van 24 Januarij 1815 No. 3, zoo als die op de Nederlandsche marine wordt toegepast.

De onderzoekingen, thans volgens de bepalingen door den Gouverneur-Generaal te doen, geschieden voortaan door dengene, die op de aanvraag om korting beschikt.

Art. 3. De in art. 1 genoemde autoriteiten zenden op 1 Januarij en 1 Julij aan den Gouverneur General eenen staat van al de verleende en geweigerde kortingen, voor zoo veel betreft personen, niet strafbaar volgens regelen van militaire discipline.

Zij vestigen ten aanzien van die personen tusschentijds de aandacht van den Gouverneur General op elk geval, bedoeld bij art. 15 van het reglement in staatsblad 1822, No. 49.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal;
De *jungrd. Algemeene Secretaris*,
DE WAAL.

Bij Koninklijk besluit van den 25 December 1854, No. 24, is benoemd tot lid van den raad van Nederlandsch Indië, *A. H. W. baron de Kock*, thans resident van Batavia.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur General van Nederlandsch Indië, van den 28 Februarij 1855, No. 4, is, krachtens magtiging des Konings, aan het lid in den raad van Nederlandsch Indië, *mr. P. Mijer*, verleend een tweejarig verlof naar Nederland.

Civil Departement.

Benoemd:

Tot 1sten commies bij het parket van den procureur-generaal bij het hooggeregtshof van Nederlandsch-Indië, de griffier bij den landraad te Batavia, *Mr. C. W. H. van Schelle*.

Bij de *Algemeene Rekenkamer*.

Tot 2den commies, de 3de commies bij die kamer *J. C. Flor*.

Tot 3den commies, de ambtenaar der 3de kl. op non-activiteit *A. Gevers*.

Werkzaam Gesteld:

Bij de directie der cultures, de benoemde ambtenaar der 3de kl. voor de dienst in Nederlandsch Indië *A. G. G. Peltzer*.

Militair Departement.

Benoemd:

Tot betaalmeester der 1ste kl. bij de militaire administratie, de adjunct-intendant *J. C. J. van Mienne*.

Advertentien.

Landmail van Maart.

De Directeur der Posterijen herinnert, dat het mailstoomschip in Maart den 13den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 12den Maart aanstaande.

a. des avonds ten 8 ure, voor Europe, Britsch-Indië, China, enz., enz.,
b. des middags ten een ure, die voor Banka, Palembang, Biliton en Riouw.

Vendutien.

Op Maandag 5 Maart, wegens vertrek, voor de woning van den luitenant-kolonel *Bade*, te Weltevreden, No. 27.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Vaspel & Co*.

Op Dingsdag 6 Maart, voor het woonhuis van den heer *Johs Prijos* op Tanabang, door *Johs Pryos & Co*.

Op Woensdag 7 Maart, voor het commissiehuis van *A. van Ommen & Co*.

Op Donderdag 8 Maart, voor het commissiehuis van *Louman en van Walchen*.

Op Vrijdag 9 Maart, tegen 4 pCt. vendusalaris voor het commissiehuis van *gebr. Roselje & Co*.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgegeven de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, den inlander *Mochamat Arpan*, de inlandsche vrouw *Smaen*, den vermisten chinees *Jo Ahan* en de matrozen van het Ned. schip *Oost Indien*, *Katij* en *Semin*.

Door de weeskamer te Soerabaya, *M. Klings* en *J. J. Mathij*.

Vertrekkende Personen.

Mr. P. Meijer. — *J. H. Nieraeth*. — *A. S. Warmolts*.

DE GROENE HEUVEL, (vervolg)

Helm en ook zijne vrouw, die naderbij was gekomen, toonden op zulk eene natuurlijke wijze schrik en ontsteltenis, dat niemand op de gedachte kwam, verdenkingen tegen hen op te vatten. De man vloog weg, om den sleutel van *Hanna's* kamer te halen ten einde nader onderzoek te doen, terwijl de boeren hem volgden. De deur werd geopend, de kamer onderzocht, doch *Hanna* natuurlijk niet gevonden; aan het bed kon men zien, dat de vlugteling er nog denzelfden nacht in gelegen moest hebben, maar er werd een der lakens gemist en de vloer lag met vezels en rafels als bezaaid. Op de tafel stond nog een overschot van het avondeten en een half leeg gedronken kopje koffij; verder vond men geen enkel voorwerp, dat haar toebehoorde, zelfs geen kleedingstuk, hoe gering ook. Zij was dus, in haar eigen gewaad ontwaakt. Het geheele dorp geraakte spoedig in rep en roer; het huis van den koster werd omringd door nieuwsgierigen en belangstellenden. Buiten aan het raam werd onderzoek gedaan, naar welken kant het spoor van voetstappen heenleidde, en naar dien kant heen werden eenige lieden gezonden om haar na te zetten, doch zij kwamen eenigen tijd, later onverrichter zake terug, men was het spoor bijster geworden. Hoe verwonderd en ontsteld de *Doornhaag's* en *Lambert* zich ook toonden, toch werden hunne woningen en hoeven

geheel doorzocht, doch vruchteloos op het dorp was zij evenmin te vinden. Doch al had zij zich hier of daar in den omtrek verscholen gehouden, het zou haar toch gemakkelijk gevallen zijn, het onderzoek te ontwijken, want meest allen waren heimelijk verblijd, dat zij gevlugt was, en de goede geestelijke niet het minste. Hij, die zich zelve zoo vast overtuigd hield van hare onschuld, dankte God in stilte en hoopte vurig, dat men haar niet zou achterhalen. En *Jacob*, die eens gezworen had niet te zullen rusten, voor dat alles ontdekt zou zijn, was de eerste, die overluide zeide: „Nu ze toch uit de voeten is, moest men de zaak maar laten rusten, bekennen zou ze toch nooit.” — De ontdekking van hare vlugt, de vrees, die de *Doornhaag's* en *Lambert* nitten, dat zij zich om het leven zou gebragt hebben, had op eenmaal eene vreeselijke wroeging in zijne ziel doen ontbranden; zijne woorden vonden wel bij velen ingang, doch men was reeds te ver gegaan; men moest in de stad toch kennis van hare vlugt geven; maar men stelde dit nog eenen dag uit, voorgevende nog eerst den geheelen omtrek te moeten doorzoeken. Dezen raad had de geestelijke gegeven; hij dacht „dan kan zij welligt beter in veiligheid zijn, en misschien vindt men haar dan niet.” Zijn vermoeden werd gelukkig bevestigd; weken en maanden gingen voorbij, zonder dat men op het spoor kwam van *Hanna Doornhaag*, de kerkroofter van het dorp H.

Het te vergeefs ingestelde onderzoek naar *Hanna* versterkte bij de *Doornhaag's* en *Lambert* het denkbeeld, dat zij toch niet geheel onschuldig was, of wel dat er een vreeselijk geheim achter de zaak stak. Er ontstond twijfel in hun binnenste, die hen dikwerf deed vragen, „is zij een slagtoffer of eene misdadige?” Maar het laatste vermoeden week allengs, wanneer zij zich *Hanna's* gedrag gedurende haren nog korten levensloop te binnen bragten. Hoe het ook zij, zij leden veel en waren bitter bedroefd. Hare verdwijning had den laatsten straal van hoop uitgebluscht, en eene onbegrijpelijke neerslagtigheid in hun gezin te weeg gebragt. Het was hun, of alle geluk en vreugde met de goede en geliefde dochter voor immer vervlogen was. Ware zij maar liever gestorven,” zeiden zij wel eens tot elkander, dan konden wij nog op haar graf weenen, met alle vrienden over haar spreken en hare nagedachtenis in eere houden.” Het grootste gedeelte der dorpeligen behandelde hen met zichtbare deelneming en medelijden, doch weer anderen ontweken hen en enkelen hadden hun verwijtingen gedaan; *Lambert* had al een paar malen twist gehad, omdat men *Hanna* openlijk smaadde. Dat alles maakte hun het leven te H. zoo onaangenaam, dat zij besloten het dorpje voor altijd te verlaten. *Doornhaag* deelde aan *Lambert* zijn voornemen mede en voegde er bij, dat de pachttijd van de hoeve juist om was en hij dus gemakkelijk weg kon.

TE KOOP op voordeelige voorwaarden, een Huis en Erve, gelegen aan de oostzijde van het Molenvliet, voorzien van Steenen Bijgebouwen, Wagenkamer en Stallingen, thans bewoond door den Kapitein *Koster* en te bevragen bij

(417) E. M. GUMPRICH.

Bank-Actien te Koop.

Te bevragen bij
(413) H. M. VAN DORP.

Twée Billardtafels te Koop.

Adres bij
(410) SAIJERS, Harmonie.

In leen te bekomen

f 30,000,—

Adres Java-Bode onder letter P. (429)

Wissels op Nederland,

bij
(430) JACOMETTI & Co.

Bij den Uitgever der Java-Bode zijn verkrijgbaar:

f 6,000 Rec.

à 6 pCt., op Eerste Hypotheek. (416)

Frankforter Loterij.

Loten voor de 128ste Trekking der Frankforter Loterij verlangd wordende, gelieve men daarvan ten spoedigste opgave te doen aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia, ten einde wij in de gelegenheid zijn die tijdig genoeg te kunnen afzenden.

(436) A. SCHWARZSCHILD & Co.
London, 1855.

127ste Frankforter Loterij.

In de eerste en tweede klasse der Frankforter Loterij, zijn van de op Java geplaatste Loten, met eene kleine prijs uitgekomen, de nummers: 12557, 17148, 22099, 23968, 25027, 24286, 17986, 5263, 19676, 22864, 5280, 10379, 17290. Aan de houders dezer nummers zal hiervan nader worden kennis gegeven, en hun, voor zoo ver de voorraad strekt, een nieuw vrij lot worden toegezonden. Bij gebrek aan loten wordt de inleg terug betaald.

(437) A. SCHWARZSCHILD & Co.
London.

Houders der Cognossemerten aan order

§ 1/22. 22 kisten Bier, afgeladen door *C. C. Trouset*, Amsterdam, met bestemming Batavia;

44 kisten Bier, afgeladen door idem, met bestemming Batavia, Samarang of Soerabaya.

Per Nederl. schip *Laura & Adèle*, kap. *T. J. Donema* van Amsterdam, worden verzocht zich ten spoedigste bekend te stellen bij de agenten

(443) C. BAHRE & G. KINDER.
BATAVIA, 2 Maart 1855.

Een fatsoenlijke dame, geëxamineerd in de Hollandsche, Fransche, Engelsche en Duitse talen, zag zich gaarne geplaatst bij eene Familie op Java. Men gelieve zich met franco brieven onder de letters B. G. te adresseren bij

(457) W. BRUINING, te Batavia.

Moeder en geliefde bleven wel het antwoord schuldig, maar beantwoordden zijnen handdruk op eene wijze, die te kennen gaf, dat zij hem begrepen hadden en den geuiten wensch met hem deelden. Zwijgend stonden allen op, beklommen den wagen, en vervolgden hnnne reis.

VII.

Rusteloos had *Hanna* haren zwerftogt voortgezet. Toen de zon aan de oosterkimmen verrees, bevond zij zich reeds op een grooten afstand van H. In een afgelegen boschje zette zij zich neer om uit te rusten en zich door het gebruik van eenige spijzen te versterken; zij vatte eerst het plan op, om zich daar gedurende den dag ophouden en met den avond de reis te vervolgen, maar zij herinnerde zich, dat dezen dag hare vlugt nog verborgen was en zij geen argwaan zou opwekken; daarom hervatte zij eenige uren later de reis, en, hoewel zij al meer en meer vermoeid, nu en dan op nieuw moest rusten, kwam zij toch tegen den avond in een afgelegen dorp aan. Zij zocht eene veilige schuilplaats, en vond die in eene oude schuur. Daar bracht zij den nacht door, en des morgens vroeg, nog voor zonnenopgang, ging zij op weg. De slaap had haar verkwikt en nieuwen moed en krachten geschonken.

Twée Opzieners benoodigd op eene bezoldiging van Vijftig Guldens reëpiss, als één voor het Thee-Etablissement *Tjarenang*, *Cheribon*, en één voor *Tjoembloeit*, *Praanger* Regentschappen.

Adres te Bandong bij den Thee-contractant
(431) H. A. M. BRUMSTEEDE.

Verloren

een Sleutelring met eenige Sleutels.

(407) Adres den heer H. M. VAN DORP.

Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië.

Algemeene Vergadering op Woensdag den 7den Maart 1855, des avonds ten half acht ure precies, in het Locaal van het Bataviaasch Genootschap.

Punten van behandeling. 1°. Einduitkomst van de beantwoording der prijsvraag No. II (*Onderwijs der Javanen*). 2°. Mededeelingen van verschillenden aard.

De Secretaris.
(433) J. MUNNICH.

De ondergeteekende heeft de eer aan de alhier gevestigde Handelshuizen, heeren Assurateurs, Reeders, Agenten en Gezagvoerders van schepen, bekend te maken, dat hij door de Directeuren van *Veritas* is benoemd tot Expert te Batavia, en dat hij gemagtigd is van af den 26 Februarij II. certificaten namens *Veritas* af te geven, en de zoodanige welke op andere plaatsen zijn afgegeven, af te teekenen, of des vereischt te suspenderen.

Hij neemt voorts de vrijheid hierbij aan te teekenen dat de Nederlandsche Handelsmaatschappij de certificaten van *Veritas* ook voor hare bevrachtingen geldig heeft verklaard.

(442) P. LANDBERG.
BATAVIA, den 1 Maart 1855.

Papieren en Schrijfbehoeften.

H. M. van Dorp, te Batavia heeft op nieuw ontvangen, een grooten voorraad **KANTOORBOEKEN** in alle formaten, Veltjn Papier, Propatria Post en Fantaisie Papier, diverse soort van Inkt, Diamant en Stalen Pennen, enz., enz.

Muzijkhandel.

Door *H. M. van Dorp* te Batavia is verzonden een Catalogus van zijne aanzienlijke Verzameling van Muzijkwerken voor Piano, Viool, Fluit en Guitarr. Zij die dezen Catalogus wenschen te ontvangen, zullen hem op aanvraag gratis bekomen.

Boekhandel: Van Haren Noman & Kolff te Batavia.

BORNEO'S WESTER-AFDEELING, Geographisch, Statistisch, Historisch,

vooraafgegaan door

EENE ALGEMEENE SCHETS DES GANSCHEN EILANDS;

door

P. J. VETH.

Eerste Deel. Met Platen. f 9,—.
Franco per Java Post. - 12,—.
Gebonden exemplaren f 1,— meer.

Bij Lange & Co. van de pers gekomen en aan geabonneerden afgeleverd:

I. Tweede druk van het Negende Supplement.
II. Eerste druk van het Tiende Supplement op de Catalogus hunner Hollandsche en Fransche Lees-Bibliotheek, loopende tot No. 8992 der Hollandsche en No. 3668 der Fransche Werken.
Het laatste Supplement bevat de nieuwste werken van smaak, welke in 1853 en 1854 zijn uitgekomen.
De Abonnementsprijs is f 3 per maand.

Zoo reisde zij nog eenige dagen voort, tot dat zij in eene andere Provincie eene groote stad bereikte. Zij zocht een gering logement op, overnachtte daar, bracht den volgenden dag hare klederen, zoo goed mogelijk, in orde, en begaf zich op weg, in de hoop om in deze stad, waar zij zich vestigen wilde, eene dienst te krijgen. Maar hoe zij daar aankomen moest in eene haar geheel onbekende plaats, dat begreep zij niet, maar zij wilde toch alle moeite doen, want haar kleine voorraad gelds zou haast verteerd zijn. Toen zij des middags in het logement terug kwam, had zij nog niets gevonden, zij kende niemand en durst zich aan geen verhuurkantoor aanmelden. De waardin, die eene deelnemende vrouw scheen te zijn, vroeg haar, waarom zij er zoo treurig uitzag, en wat zij zocht, en nadat zij haar verteld had, dat zij eene wees was, die niemand op de wereld bezat, en dat zij gaarne eene dienst wild hebben, sprak zij:

— Nu, als ge daar naar zoekt, dan weet ik misschien wel iets goeds voor u. Aan het einde van de naast-bijgelegen gracht wonen een paar eenvoudige, brave lieden, die mij gevraagd hebben, of ik niemand wist, die bij haar in dienst wilde komen. Als gij goed kunt werken, en gij mij belooft braaf op te passen, dan zal ik u morgen bij hen aanbevelen, en dan twijfel ik niet of zij zullen u wel aannemen."

Hanna dankte de waardin met blijdschappen en gaf haar

De Indiër

Dr. van Hoëvell's Tijdschrift N. I.,
Jaargang 1855.

In overeenstemming met de heer *C. Kemish*, hebben de ondergeteekenden de eer te berigten, dat de administratie en expeditie van bovengenoemde periodieken, voorloopig door ons zal blijven gevoerd.

Aanvragen en remises voor abonnementen gelieve men aldus voortdurend aan de ondergeteekenden te rigten.

Proefnummers van Dr. van Hoëvell's Tijdschrift, alsmede van de Indiër (thans onder eene nieuwe redactie verschijnende, in het aangenaam en gemakkelijk formaat van *the Home News*) zijn franco en gratis verkrijgbaar.

Het abonnement van Dr. van Hoëvell's Tijdschrift is f 30.
de Indiër is..... - 36.

(425) VAN HAREN NOMAN & KOLEFF.

BATAVIA, 27 Februarij 1855.

Voor Passage naar Samarang en Soerabaya wordt aangeboden het Ned. Barkschip *Asia*, kap. *C. Abrahams, Jr.* Adres bij den Gezagvoerder of bij de Agenten

(454) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Amsterdam via Samarang wordt aangeboden met het barkschip *Rembrandt van Rhijn*, kapitein *H. van Wyngaarden*, hebbende uitmuntende inrigtingen. Adres te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.* en alhier bij de Agenten,

(455) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor passagiers naar Nederland.

Het snelzeilend nieuw gebouwd clipper campagne schip *Zeenimph*, gevoerd door *J. W. J. Wissen Elias*, zal naast denkelijk in het begin van April vertrekken en heeft eene uitmuntende inrigting voor passagiers, varende eenen geëxamineerden doctor en voorzien van afzonderlijke Dames en Heeren kajuiten benevens alle verdere gemakken. Adres bij den Gezagvoerder voorts te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.*, te Soerabaya bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* en alhier bij de agenten

(449) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het bijzonder snelzeilend barkschip *Ameitta*, kapitein *J. Jansse*, hebbende eene geheel vrije en zeer ruime campagne. Dit schip zal direct van hier, tegen medio Maart vertrekken.

Adres bij den gezagvoerder en bij de agenten

(450) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden om vermoedelijk tegen het einde der maand van hier te vertrekken, met het nieuw gebouwd snelzeilend clipper-barkschip *Burgemeester van Reenen*, kapitein *A. W. F. van der Meer van Kuffeler*, voerende eenen bekwaamen scheepsdootor, en verder uitmuntend ingerigt en goed uitgerust tot den overvoer van passagiers.

Adres te Soerabaya bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* en alhier bij den gezagvoerder en bij de agenten

(451) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het welbekende barkschip *Gelderland*, kapitein *D. Crap Hellingman*, voerende eenen bekwaamen scheepsdootor en verder uitmuntend ingerigt en goed uitgerust tot den overvoer van passagiers, zullende vermoedelijk in de eerste helft van April van hier vertrekken. Adres te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.*, te Soerabaya bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* en alhier bij de agenten

(452) HAAGER & SCHUURMAN.

de verzekering, dat zij, zooveel mogelijk, haar best zou doen, en zij zorgen zou, dat zij eer met haar integde.

Den volgenden dag bragt de waardin *Hanna* zelve bij de lieden, waarvan zij gesproken had, en op hare aanbeveling werd zij als meid aangenomen. Over drie dagen moest zij hare dienst reeds aarvaarden. *Jufvrouw van Veen*, voo heette *Hanna's* aanstaande meesteres, was bij den eersten aanblik getroffen geworden door de lijdende trekken van haar bleek gelaat; zij gevoelde zich onwillekeurig tot haar getrokken; haar geheel uiterlijk scheen haar een waarborg voor haar gedrag te zijn, en hoewel *Hanna* geene getuigschriften kon toonen, omdat zij nog nooit gediend had, aarzelde zij niet het belangwekkende meisje in haar huis op te nemen. — *Hanna* was buiten zich zelve van blijdschap, jufvrouw van Veen kwam haar zoo goed en zoo welwillend voor. Zij bedankte de waardin herhaalde malen voor hare aanbeveling en verlangde naar het oogenblik, dat zij het logement met hare nieuwe woning zou mogen verwisselen.

(Wordt vervolgd.)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsch barkschip *Azla*, kapitein C. Abrahamsz Jr., voerende eenen geëxamineerden doctor, en voorzien van eenen ruime campagne en verdere uitmuntende inrigtingen. Genoemd schip zal vermoedelijk tegen medio April van hier vertrekken. Men addressere zich te Samarang bij de Heeren *Dorrepal & Co.*, te Soerabaya bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* en bij den gezagvoerder, of alhier bij de Agenten

(453) HAAGER & SCHURMAN.

Passage naar Rotterdam

met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigt schip *Neerlands Koning*, kapitein J. G. Tromp, voerende een bekwaamen doctor, zullende omstreeks het laatst dezer maand van hier vertrekken. Adres bij de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya en alhier bij

(434) REYNST & VINJU.

Het stoomschip *Padang* zal omstreeks den 12 dezer via *Samarang* naar *Soerabaya* vertrekken. Voor Vracht en Passage addressere men zich aan de Agenten,

(440) B. KOPERSMIT & Co.

3 Maart 1855.

Het stoomschip *Banda* zal den 7 dezer via *Muntok* naar *Borneo* vertrekken. Voor Vracht en Passage addressere men zich aan de Agenten,

(441) B. KOPERSMIT & Co.

3 Maart 1855.

Naar Nederland wordt Passage aangeboden met het nieuw gebouwd Nederl. schip *Vrede*, kapt. ter Bruggen, voor informatiën gelieve men zich te vervoegen te Samarang en alhier bij de Agenten

(408) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, den 27 Februarij 1855.

Met het snelzeilend Nederl. schip *Regina*, kapt. C. Ingerman, wordt Passage naar Nederland aangeboden. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya, den Gezagvoerder en bij de Agenten

(409) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, den 27 Februarij 1855.

BATAVIA.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de, in ons blad van heden onder No. 433 voorkomende, aankondiging der maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië. Naar wij vernemen zal in de alsdan te houden algemeene vergadering mededeeling worden gedaan, of een der antwoorden, ingekomen op de prijsvraag No. II, over het onderwerp *der Javanen*, de bekroening waardig gekeurd is. Wij twijfelen niet of eene talrijke opkomst zal het bewijs leveren, dat het Indische publiek de lofwaaardige pogingen der maatschappij op hare regte waarde stelt.

— Van Bekassie wordt ons 2 Maart geschreven: Op den weg naar Bekassie, tusschen den 21 en 22 paal bevindt, zich een groot meir, bekend onder den naam van *Rawa Tembaga*, welks bewoners, de kaaimans, nu en dan een buffel tot spijs wegsleuren.

Den 1 dezer echter viel het ongelukkig lot door die watermonsters tot hun offer gekozen te worden, een tienjarigen jongen, die zich onledig hield aan den oever van het meir zijne voeten te wasschen, ten deel. Hij werd door een grooten kaaiman aangegrepen en alle pogingen der nabijzijnde, en het ongeluk den knaap overkomen bemerkende, personen, om hem te verlossen, waren vruchteloos. In den loop van gisteren werd zijn lijk, zwaar beschadigd, teruggevonden.

— Van Tangerang deelt men ons mede: Op den 23 Febr. jl. is uit de rivier *Tjidanie* opgevist, het lijk van eenen onbekenden inlander, hetwelk bijna geheel tot ontbinding was overgegaan en niet herkend is kunnen worden; aan hetzelfde waren echter geene kenteekenen van eenen gewelddadigen dood te bespeuren, weshalve men vermoedt, dat hij, zich badende, is verdronken.

— Naar aanleiding der in sommige Europeesche dagbladen opgenomen berichten omtrent eene op handen zijnde expeditie der Amerikanen tegen het eiland Java, leest men daaromtrent in de *Javasche Courant* van heden de navolgende teregtwijzing:

Men leest in een der meest geachte Amerikaansche dagbladen, de *New-York Advertiser and Inquirer* het volgende artikel betrekkelijk zeker gerucht van eene voorgenomene expeditie tegen Batavia:

„Het is bijna overbodig het dwaze sprookje te wederleggen nopens eene voorgenomen vijandelijke demonstratie tegen Batavia en andere Nederlandsche bezittingen in Oost-Indië, met het doel om klem te geven aan den eisch van schadevergoeding in de zaak van kapitein *Gibson*. Het zal voldoende zijn aan kooplieden, welke met die plaatsen handel drijven, bekend, te maken dat nimmer zulk een voornemen in de gedachte is gekomen van de regering der Vereenigde Staten, noch van iemand die daarmede in verband staat. Het praattie is zoo geheel ijdel en uit de lucht gegrepen, dat men het veilig aannemen mag, als alleenlijk bestemd om aan ligtgeloovigen een zoo genaamd koopje (a hoax) te geven.”

NEDERLAND.

Onder de gemeente Velsen is aangespoeld het lijk van eenen vrouw, naar gissing tusschen de 40 à 50 jaren oud, geheel naakt; door wegschuring van voorhoofd, neus, oogen

en kin, is geene beschrijving mogelijk, maar hetzelfde heeft lang zwart haar met grijs gemengd, middelmatige taille, eene donkerachtige kleur en de mond voorzien van weinige groote en goed gevormde boventanden. Het lijk, welligt een der ongelukkige schipbreukelingen van het schip *Hendrika*, is ter aarde besteld op de burgerlijke begraafplaats van de naburige gemeente Wijk aan Zee.

’s *Gravenhage*, 21 December. In de laatst gehouden algemeene vergadering van de ’s *Gravenhaagse* afdeeling van het Metalen Kruis, heeft onder meerdere werkzaamheden de verkiezing plaats gehad van eenen nieuwen voorzitter, in plaats van wijlen den vice admiraal *Rijk*, en is daartoe met algemeene stemmen gekozen de vice admiraal *Lucas*, terwijl tevens eene verkiezing heeft plaats gehad voor eenen secretaris, en is met eene groote meerderheid daartoe herkozen de heer *Sowrij*, die deze betrekking gedurende het afgelopen jaar had bekleed.

Rotterdam, 23 December. Het bestuur der tentoonstelling te New-York, is buiten staat voor het oogenblik aan deszelfs verplichtingen jegens de inzenders te voldoen en kan noch de vracht der reeds teruggezondene, noch die der overige teruggebleven inzendingen betalen, om welke reden het deze laatste in een droog magazijn heeft opgeslagen, totdat de voorgenomen verkoop van het glazen paleis, waarvan de waarde op f 500,000 geschat wordt, zal hebben plaats gehad. Deze onaangename tijding is bij circulaire aan de heeren inzenders bekend gemaakt. De inzenders kunnen nu voor eigen rekening de goederen onder terugkopen of daar laten verkoopen, of den tijd afwachten, dat het bestuur in staat is voor deszelfs rekening het retour te doen plaats hebben. Middelerwijl verschijnt de termijn van vrijen weder-invoer hier te lande ultimo Maart aanstaande.

Rotterdam, 24 Dec. De officier justitie alhier heeft de openbare aandacht gevestigd op de navolgende industrie, die in den laatsten tijd binnen zijn arrondissement veelvuldig gepleegd werd en waarvan reeds meermalen gewag is gemaakt.

Een venter in linnen goederen biedt zijne koopwaar aan in dezen of genen winkel, bij voorkeur bij kruideniers, tabaks-verkooopers, bakkers enz., en ontvangt veeltijds het antwoord dat men niets noodig heeft.

Een heer, zeer net gekleed, komt den winkel in, koopt eene kleinigheid, en mengt zich in het gesprek tusschen den koopman en den winkelier, beziet de linnen goederen als deskundige, prijst die uitermate in verband tot den prijs, die daarvoor gevraagd wordt, en eindigt met die zelf te willen koopen. Nu heeft de koopman verscheidene redenen, waarom hij aan dien heer niet wil verkoopen, en maakt zich gereed om weg te gaan, waarop de heer den winkelier afzonderlijk spreekt en dezen overhaalt het goed voor hem te koopen, dat hij het dan over een uur zal komen halen. De winkelier, in het vertrouwen dat hij die handelings gerust kan uitvoeren, daar hij toch het goed onder zich houdt tot dat de heer het geld daarvoor brengt, en verleid door de belofte van eene goede fooi koopt en betaalt het goed, maar ziet te vergeefs uit naar den heer, die over een uur zou terug komen, en bemerkt bij onderzoek, nadat hij nog lang gewacht heeft, dat hij veel meer geld voor het goed gegeven heeft dan het waard is. Dikwijls werd daarvoor het dubbele en meer der waarde gegeven.

Een der rondveters is aangehouden, maar de bedoelde heer is voorts nog niet kunnen worden opgespoord.

ENGLAND.

Aan het bureau der Oost-Indische compagnie heeft men doen weten, dat de artillerie-officiëren der compagnie, die zich in Engeland met verlof bevinden, zullen aangenomen worden voor het leger in de Krim of bij de Turksche armee.

— Een huis te Gloucester heeft aangeboden 2000 houten barakken ter beschikking van het Fransche gouvernement te stellen.

— De *Morning Advertiser* deelt mede, dat de onafhankelijke liberale leden van het Parlement een voorstel zullen indienen tot het oprigten van een vreemden legioen, bestaande uit Polen, Hongaren en andere uitgewekenen.

Het blad voegt er bij, dat zij, die uit hun land zijn verbannen, voorzeker dappere strijders zullen zijn tegen Rusland, en eene zoodanige motie zal ongetwijfeld de ministers en alle leden, die voor de bill tot aanwerving van vroeinde troepen gestemd hebben, in verlegenheid brengen.

Londen, 22 December. Gisteren stierf te Londen een der verdienstelijkste veteranen van het Britsche leger, sir *James Kempt*, generaal en eigenaar van het eerste regiment infanterie, kapitein der Bathorde. Hij had niet minder dan 71 jaren zijn vaderland gediend en zich van 1783 tot 1815 in bijna alle groote veldslagen tegen *Napoleon* onderscheiden. Te Waterloo werd hij zwaar gewond.

— Uit de Zwarte zee is bij Lloyds het bericht ontvangen, dat het Engelsche transportschip *Culloden* en het Fransche *Constance*, den 13 November bij Eupatoria gestrand zijn. Van laatstgenoemd schip kon men de bemanning nog tijdig genoeg van eene gevangenneming door de kozakken redden. De bemanning der *Culloden* viel in handen der Russen.

Londen, 23 December. De heer *Peto*, lid van het lagerhuis voor Norwich, heeft voor zijne plaats in het parlement bedankt, daar hij als lid der firma *Peto, Brassy en Betts*, het aanleggen van den spoorweg van Balaklava naar het geallieerde kamp heeft aangenomen en bij eene acte van *George III* het verboden is aan al diegenen, die met de regering een contract hebben gesloten, in het parlement zitting te nemen.

— In tegenspraak met de ministeriële verzekering, dat de havens in de Zwarte zee en de zee van Azoff strengelijk geblokkeerd blijven, deelt de *Times*, op grond van berichten uit Odessa, deze week ontvangen, mede, dat gedurende het geheele seizoen schepen met lijnzaad, talk, enz. die haven en de zee van Azoff hebben verlaten.

— Zekere heer *William Leslie* van Wasthill heeft eene premie van £t. 3 uitgelooft aan ieder jong mensch, die binnen de eerste vier maanden bij het leger in dienst treedt.

— De *Times* wijdt eenige kolommen aan de verschil-

lende voorwerpen, die door het committé ten behoeve van het krijgsvolk in de Krim zijn ontvangen. Reeds zijn een zestal schepen, met die voorwerpen en goederen beladen, naar de Krim vertrokken. Bij de ontscheping en ontpakking wacht het krijgsvolk de vreemdste verrassingen. Om slechts iets te noemen, er bevindt zich onder de geschenken een van de heeren *Barry, de Barry & Co.*, bestaande in twee reusachtige kisten met *Revalenta Arabica*.

— Aan den *Daily News* wordt uit San Domingo geschreven, dat het verdrag tusschen de Dominicaansche republiek en de Vereenigde Staten, den 5den December eenstemmig door het Dominicaansche congres is verworpen. De grootste steen des aanstoots bestond in het derde artikel van het verdrag, waarbij aan Dominicaansche burgers, zoowel blanken als zwarten, wanneer zij in een der slavenstaten der Unie aankomen, de gelijkheid voor de wet ontzegd wordt. De Amerikaansche gevolmagtigde gedraagt zich al heel zonderling. Den 4 December zond hij aan den Dominicaanschen minister eene onvoegzame nota, en zoo weinig moet hij de waarde zijner zending kennen, dat hij, van het bombardement van Greytown sprekende, er op zinspeelde, dat aan San Domingo wel eens een gelijk lot te beurt kon vallen. Men verhaalt dat hij aan den heer *Marcy* verzocht heeft eene geduchte vloot te zenden om zijne diplomatieke nederlaag met bommen en kogels te wreken. De Amerikaansche koopvaardijkapiteins, die meestal uit de slavenstaten zijn, toonen hunne teleurstelling op allerlei onbeschofte wijze. Overigens schijnt de toestand van San Domingo eindelijk de opmerkzaamheid van Engeland en Frankrijk tot zich getrokken te hebben en in het *Placer del Estudio*, zoo als men de reede van San Domingo noemt, liggen thans verschillende Engelsche en Fransche oorlogsschepen.

BELGIE.

Men schrijft uit Belgie, dat de lust tot deelneming in den Oosterschen oorlog veel levendigheid verwekt onder het Belgisch leger en de desertie uit de grens-garnizoenen op vrij groote schaal plaats vindt. Er zijn regimenten, die op sommige dagen 30 man te min hebben op het appel. Manschappen van alle wapenen loopen naar de Fransche grenssteden over, worden onverwijld naar het depot van het vreemden-legioen in Afrika gezonden en van daar, zoo men gelooft, ingescheept naar de Krim.

FRANKRIJK.

Parijs, 21 December. De *Moniteur* behelst de volgende aankondiging: er zijn aan de ministers van oorlog en marine aanzienlijke sommen aangeboden voor de gekwetsten van de vloot en het leger in het Oosten. Hoewel de ministers dit aanbod op den regten prijs stellen, hebben zij gemeend het niet te kunnen aannemen.

Parijs, 23 December. De betrekkingen tusschen Oostenrijk en Frankrijk schijnen inniger te worden en de beide keizers overladden elkander met beleefdheden. Reeds ten tijde, toen op den keizer van Oostenrijk de merkwaardige aanslag werd gedaan en deze zijn leven ten deele aan den adjudant, graaf *O'Donnell* te danken had, werden aan dien officier door alle mogelijke hoven ridderordes uitgedeeld als bewijs van deelname in de gelukkige redding. De keizer der Franschen zond den adjudant het commandeurskruis van het legioen van eer. Nu heeft de keizer van Oostenrijk de Russische orde van St. George afgelegd en zal in plaats daarvan het legioen van eer dragen. Deze bijzonderheden worden in de meeste kringen alhier van eenig belang beschouwd.

— De Engelsche generaal sir *de Lacy Evans*, die zich thans hier bevindt, moet te kennen gegeven hebben, dat men in de Krim slechts met goed geluk zoude kunnen opereren, als men in het bezit was van een leger van ten minste 180,000 man.

— Als een bewijs hoezeer de belegering van Sebastopol aller gemoederen bezig houdt, kan dienen, dat deze zelfs van invloed is op het kinderspeelgoed; zoo ziet men thans op met groote letters gedrukte aanplakbiljetten op de muren der hoofdstad aangekondigd een nieuw kinderspel, getiteld: De belegering van Sebastopol.

— Het aantal troepen, dat van den 12 November tot den 31 December te Marseille naar de Krim is ingescheept, bedraagt 11,200 man infanterie en 1360 man cavallerie. In dien tijd zijn almede 963 paarden of muilezels ingescheept.

DUITSCHLAND.

Naar men uit Frankfort verneemt, is door de Russische regering aan onderscheidene Duitse hoven de verklaring gedaan, dat zij Oostenrijk niet zal aantasten en ook niet verwachtte, door die mogendheid aangevat te worden. Men houdt het algemeen daarvoor, dat deze verklaring enkel ten doel heeft, om de mobilisatie der Duitse bondsocontingenten te verhinderen, of ten minste te doen vertragen. Rusland zoekt oogenschijnlijk slechts tijd te winnen.

— Te Weimar is een schandelijke kerk en grafroof ontdekt. Toen namelijk, eenige dagen geleden, een vreemdeling de Vorstelijke grafstede bezoeken wilde, waar ook het stoffelijk overschot van Schiller en Göthe rust, bemerkte de begeleider tot zijnen schrik, dat de tweede zeer goed gesloten deur opengedrukt en de kisten in de graven van den groothertog Karel Augustus en dat zijner gemalin, alsmede die in het graf des laatst gestorvenen groothertogs Karel Frederik geschoonde waren; terwijl de gouden boordels van het kleed over de kisten, en van de lijken zelve de ringen en het goud der epauletten en andere zaken van waarde weggeroofd zijn. Deze diefstal, die blijkbaar met geweld-dadige braak gepaard geweest en door verscheidene personen geschied moet zijn, heeft eene algemeene verontwaardiging en ontsteltenis te weeg gebracht.

DENEMARKE.

Uit Kopenhagen is het bericht ontvangen, dat de aankondigde optocht met fakkellicht Maandag had plaats gehad. Ruim 8000 personen namen daaraan deel. Voor het paleis deden zij de lucht talrijke malen weergalmen van den kreet: leve de koning! De geestdrift was zeer groot; de koning betuigde in hartelijke woorden zijnen dank. De manifestatie liep in de beste orde af. De koning heeft het verhod der dagbladen *Faerolands* en *Dagbladet* in het hertogdom Sleeswijk opgeheven.

BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE, van Zaterdag 3 Maart 1855, No. 18.

RUSLAND.

De Engelsche bladen deelen berigten mede uit Konstantinopel, naar luid van welke een legercorps van 20.000 Russen, uitgeput door ontberingen en ziekten, naar Simferopol gemarcheerd was om eene algeheele vernieling door ziekte en gebrek te ontkomen.

ZWITSERLAND.

De Zwitsersche dagbladen voeren thans eene levendige polemiek, nopens hetgeen de bondsraad gedaan heeft of doen zal, tegenover het besluit van het Engelsche parlement, betrekkelijk de vorming van een vreemden legioen, en de openingen die men gelooft, dat deswege door den Engelschen gezant te Bern gedaan zijn aan de centrale overheden, ten einde magtiging te verzoeken, tot aanwerving van Zwitsersche burgers voor bedoeld vreemden legioen. Opmerkenwaardig is het daarbij, dat zelfs de half officiële bladen het onderling niet eens zijn nopens het bestaan dier openingen. Men gelooft echter, dat deswege nog geen bepaalde aanvraag aan de uitvoerende magt van Zwitserland gedaan is. De Zwitsers zelf zijn vrij ingenomen met het plan, dat voor velen hunner, die smaak hebben in het krijgsmanleven, eene loopbaan opent.

SPANJE.

Madrid, 1 Januarij. Te Malaga hebben ongeregeldeheden plaats ten gevolge van de duurte der levensmiddelen. Benden beschonken lieden loopen de straten door, onder het uiten van den kreet: 'Leve de republiek!' Er zijn troepen daarheen gezonden en men koestert geene vrees, dat de orde niet spoedig zal hersteld worden. Het gerucht, als zoude de broeder van O'Donnel, gouverneur van Malaga, bij die gelegenheid vermoord zijn, is van allen grond ontbloot.

PORTUGAL.

Over Engeland verneemt men, dat de opening der Portugesche Cortes op 2 Januarij was afgekondigd, alsmede dat er een besluit verschenen was, waarbij alle aan den staat behorende slaven in de Portugesche bezittingen, worden vrij verklaard. De slaven, aan particulieren toebehoorende, zullen ingeschreven worden, opdat men er trapsgewijze toe gerake om hen vrij te maken in de transatlantische bezittingen, even als dit sedert geruimen tijd op de Azorische eilanden geschiedt.

MONTENEGRO.

Uit Cattaro wordt dd. 13 Dec. geschreven, dat de vorst van Montenegro eene demonstratie in Russischen zin heeft gedaan, door in zijn land een vasten en plegtigen gebedsdag te bevelen, ten behoeve van eene overwinning der Russische wapenen.

NOORD-AMERIKA.

Met de *Baltic* zijn berigten ontvangen uit New-York van den 9 December. De heer *Bright* was gekozen tot president van den senaat; de handelingen van het congres waren van algemeen belang ontbloot; de secretaris voor de marine had eene uitbreiding der zeemagt voorgesteld. De Amerikaansche bladen deelen de op het einde van October gewisselde correspondentie mede tusschen den gezant der Vereenigde Staten te Parijs en den Franschen minister van buitenlandsche zaken, ter zake van den heer *Soulé*, welke kwestie, zoo als men weet, na eenige ophelderingen, is opgelost.

De *New-York Weekly Herald* bevat een zeer oorlogzuchtig artikel ten aanzien van Sardinië, en wel, omdat de Amerikaansche gezant te Turin, de heer *Daniels*, uit eene sociëteit aldaar verdreven is wegens het schrijven van een brief, die veel minder belangrijk is dan de brieven, door den heer *Soulé* in der tijd geschreven. Dit, zegt genoemd blad, is eene beleediging, onze nationale eer aangedaan.

Uit Washington wordt geschreven, dat de president voornemens is bij de wetgevende magt aan te dringen op vermeerdering zoowel der land- als der zeemagt, ofschoon geene vrees bestaat voor ernstige moeilijkheden met eenige mogendheid, zelfs niet met Spanje. De zeemagt is blijkbaar te gering voor de uitgebreidheid der republiek en de vermeerdering der landmagt is noodig om de Indianen in bedwang te houden; ook moet men voorzorgen nemen tegen een libustier-oorlog, indien voor het oogenblik al niet tegen Cuba dan tuch tegen dien van de Californiërs en Franschen tegen Sonora, welke laatste gezegd worden den dood des graven *Boulbon* te willen wreken.

Blijkens den laatst ontvangen post uit Noord-Amerika wil men te New-York het bericht hebben ontvangen, dat de lijken van sir *John Franklin* en diens toegelieven door de expeditie onder Dr. *Kane* in geheel bevrozen, doch volmaakt gaven staat zijn gevonden.

In de Noord-Amerikaansche stad Waastown heeft voor eenigen tijd een duel plaats gehad, hetwelk eenig in zijne soort mag worden geheeten. Het was namelijk een tweegevecht in de lucht; waartoe de *Uncle Tom's Cabin* had aanleiding gegeven, doordien een zekere *Johnny Freeman* daarvan niet minder dan 30.000 exemplaren had verspreid, waardoor een rijk slavenhouder, met name *Albright*, zich beleedigd achtte en dienvolgens eerstgenoemden uitdaagde. De beide duellisten kwamen overeen, dat ieder hunner met een luchtblol zoude optijgen en zich kon bedienen van een vuurwapen van eigen goedvinding. Op den 25 September noodigden zij de bewoners van Waastown uit, om getuigen van dit tweegevecht te wezen. Ten 3 ure verhieven zich de beide ballons omhoog. *Freeman* had een twaalfstal lange carabijnen, gelijk aan die waarvan de boschjagers zich bedienen, met zich medegenomen, terwijl *Albright* in het schuitje van zijnen ballon een mortier had geplaatst. De luchtblollen stegen nagenoeg regtlijnig en gelijktijdig nevens elkander op. *Freeman* wist zich echter weldra door eene behendige manoeuvre boven zijnen vijand te verheffen en loste een schot op hem, hetwelk de ander door het snel uitwerpen van ballast wist te ontgaan. Nu ontstond een merkwaardig gevecht, hetwelk voor de toeschouwers bleek uit een onophoudelijk

op- en nederstijgen, rechts en links wonden der ballons. Tot omstreeks 4 ure hadden de duellisten nog geene schade geleden, doch plotseling nam de ballon van *Albright* eene zijwaartsche beweging en zag men uit den mortier een vuurstraal te voorschijn komen; de bom trof *Freeman's* ballon, die schuin boven hem stond. Zoodra *Freeman* bemerkte, dat hij door den val van zijnen verscheurden luchtblol verloren was, wilde hij ten minste niet alleen sterven; op het oogenblik dus, dat zijn ballon langs dien van *Albright* pijlsnel nedaalde, legde hij met een zijner carabijnen goed op hem aan en schoot hem dood. Weinige oogenblikken daarna stortten twee bloedende lijken voor de voeten der ontstelde toeschouwers ter aarde.

De *New-York Herald* wil weten, dat een gedeelte van het Amerikaansche cabinet geneigd is tot het nemen van vijandelijke maatregelen jegens Spanje en zelfs eenigzins jegens Engeland; deze partij wenscht namentlijk de inlijving van Cuba en Canada bij de Vereenigde Staten.

De *New-York Tribune* bevat een correspondentie van St. Domingo dd. 24 Sept., waarin het volgende gemeld wordt: Het is hier niet alleen in officiële kringen, maar zelfs algemeen bekend dat het den Amerikaanschen commissaris-generaal *Casnean*, die als zoodanig naar de Dominicaansche republiek gezonden werd, gelukt is aan de Vereenigde Staten het recht te verschaffen tot het bezetten van het militaire en marine-dépôt aan den noordelijken kant van genoemd eiland. Zoodanige kust-dépôts kunnen voor onontbeerlijk worden gehouden tot eene gewelddadige verovering van Cuba en Porto-Rico. Wanneer dit laatste tot stand gebracht is, dan zal zonder twijfel ook het Dominicaansche gebied ge-coloniseerd en bij de Unie als een slavenstaat ingelijfd worden. Het plan is alsdan, om Cuba tot twee staten te vormen, die met St. Domingo en Porto-Rico, de Unie met vier slavenhoudende staten zal doen vermeerderen.

Overigens kan men zeggen, dat *Casnean* zijn wel-slagen deels heeft te danken aan de verleidelijke sluwheid zijner diplomatieke vrouw en deels aan het drinkgeld, dat hij met verkwistende hand onder de Zwarte bureaucraten der neger-republiek uitgestrooid heeft.

Uit Amerika verneemt men, dat de schepen met landverhuizers, die te New-York aankomen, talrijke sterfgevallen aan boord hebben gehad. De *J. B. Gilchrist* van Liverpool had 13 passagiers en den timmerman verloren; de *Jacob van Westerveldt* van Liverpool had 30 sterfgevallen, de *Westpoint* verloor 18 passagiers en 2 matrozen; de *Governor Martin* van Liverpool 34 passagiers; de *Edgar P. Springer* van Havre 23 en de *South Carolina* van Rotterdam 50 personen, allen aan de cholera, die aan boord dier schepen had geheerscht.

ZUID-AMERIKA.

Tusschen de regering van Paraguay en den consul der Vereenigde Staten aldaar, is een ernstig geschil ontstaan. De heer *Hopkins*, een broeder van laatstgemelden, werd namelijk op zekeren dag, dat hij van eene wandeling te paard terugkeerde met de vrouw van den Franschen consul te Paraguay, door een soldaat aangevallen, die hem met het plat van zijn sabel sloeg, omdat hij, in weerwil van de waarschuwing des soldaats, niet opgehouden had zijn paard te laten galopperen. De Amerikaansche consul eischte daarop, dat de soldaat gestrengelijk gestraft zou worden, waaraan dan ook gevolg werd gegeven. Hierbij bleef liet echter geenszins. De heer *Hopkins* bracht daarna eene reeks van grieven tegen de regering van Paraguay in, hetwelk weder eene scherpe briefwisseling tusschen haar en den consul ten gevolge had. Eenige dagen later, werd een burger der Vereenigde Staten, die van een paspoort zijns consuls voorzien was, door een Paraguaysch ambtenaar gearresteerd, waardoor weder nieuwe nota's gewisseld werden. Ten slotte heeft de president *Lopez* het exequatur van den heer *Hopkins* ingetrokken en werd hem gewelddadig een lokaal ontnomen, dat ter zijner beschikking was gesteld tot daarstelling van eene tabaks-fabriek.

KAAP DE GOEDE HOOP.

De *Trans-Vaal*. — Uit al hetgeen wij opzamelen kunnen, leiden wij af, dat zeven stammen op de noordelijke grens der Trans-Vaal Republiek opgestaan waren, en ruim 20 personen tot die maatschappij behorende, hadden omgebracht. Wij hebben sedert vernomen dat Kommandant-Generaal *Praetorius* 300 burgers opgeroepen had, ten einde zich te begeven naar het moord-tooneel, en dat juist zoodra de voorbereidselen gereed waren, narigt was ontvangen dat de inlandsche kapiteins eene boodschap gezonden hadden. Kommandant-Generaal *Praetorius* verzoekende de oorzaak van het feit te onderzoeken. Dit narigt, in vereeniging met authentieke rapporten uit andere bronnen eenigen twijfel geworpen hebbende op de uitgestrektheid van het te vreezen gevaar, werd het commando bedankt, en heeft Kommandant *Praetorius*, vergezeld door 50 man, zich naar de plaats begeven. Volgens de jongste berigten te Bloemfontein ontvangen van Magaliesoerg en Mooiriviers dorp, was geen verder bericht van de speciale commissie ontvangen. Wij hebben twee geloofwaardige heeren gezien, die juist uit de buurt van Mooiriviersdorp zijn aangekomen. Zij hadden met onderscheidene Trans-Vaal burgers gesproken en al deze schenen van hetzelfde gevoelen te zijn, namelijk, dat geen commando voor het tegenwoordige vereischt werd, — dat de jongste rapporten zeer overdreven waren, en dat de moorden zich uitsluitelijk bepaald hadden tot personen, die zichzelf in moeilijkheden gedompeld hadden. Van deze heeren vernamen wij dat het hun gezegd werd door allen, met wie zij in aanraking gekomen waren, dat *Hermanus Potgieter*, broeder van Commandant-Generaal *Potgieter*, met 7 of 8 andere mannen, behalve vrouwen en kinderen, in het geheel omtrent 23 of 24 zielen, op de jagt was gegaan. Het schijnt datmen een partij schapen geëischt had van de inlanders onder het hoofd *Macapaan*. De schapen werden gegeven; — waarop een nieuwe eisch gedaan werd om paarden, welke afgeslagen werd, op grond dat de paarden aan Molitsane behoorden; en dat, inderdaad die inlanders van die bijzondere kraal geene paarden van zichzelf hadden. *Potgieter*, zegt men (maar wij staan voor de waarheid van het rapport niet in,) eischte toen jonge kinderen. Deze geweigerd wordende, werden zij met geweld genomen. De inlanders worden gezegd te ver-

geefs hunne natuurlijke liefde voor hunne kinderen gepleit te hebben. Zij kwamen vroeg, in eenen hoop, naar de wagens, — maar de kinderen werden nog geweigerd. In den avond vernieuwden zij hun aanzoek, toen *Potgieter* hun gelastte heen te gaan. Volgens vooraf beraamd plan vielen de inlanders, die kleine bijlen onder hunne karossen verborgen hadden, op de partij, en doodden elk persoon, behalve een zuigeling, die gezegd wordt aan de burgers te zijn terug gegeven. De heer *Potgieter* wordt gezegd eenigen tijd in leven gehouden en gepijnigd te zijn. Zoodanig is het verschrikkelijk verhaal, hetwelk wij geven van de lippen van twee zeer respectabele personen, die het eenige dagen geleden vernomen hadden van twee zeer fatsoenlijke burgers. Wij weten niets officieels omtrent de bijzonderheden van het gebeurde, en wij hebben reden te gelooven dat niets meer bekend is dan hetgeen wij verhaald hebben.

Indien het waar is, dat *Potgieter* wezenlijk gehandeld heeft, zoo als hij voorgesteld wordt te hebben gedaan, zal zijn gedrag naar ons inziens geene deelneming ontfangen van mannen van verstand en gevoel. Zulk gedrag is, boven alle uitdraking, zondig en laakbaar.

Moorivier, 2 Nov. In September jl. zijn er door de Kaffers van Makapan en Mapela 14 a 16 menschen moedwillig vermoord, waar onder de Veldkornet *Hermanus Potgieter*, broeder van den ouden Commandant, letterlijk geslagt. Op jagt zijnde, waren zij bij de kraal van Makapan uitgespannen. Niets kwaads vermoedende liet bovengemelde Veldkornet zich overhalen naar een naburig dorpje te gaan, alwaar Makapan zeide eenig voor verborgen te hebben, dat hij wilde verhandelen. Nog niet op de plek gekomen zijnde, hoorde hij achter zich een geweldig getier en woest geschreeuw der Kaffers die bezig waren de menschen bij de uitgespannen wagens, te vermoorden. Op dit gezigt vloog hij ijlings terug, doch werd door een grooten hoop Kaffers, die daar in hinderlaag lag, overvallen, overmeesterd, handen en voeten afgekapt en zoo naar de kraal gesleept, alwaar men hem vervolgens lid voor lid aan stukken sneed, zijn vleesch in het vuur verbrandde en de asche in het water wierp. Toen het bericht van dien gruwelijken moord hier aankwam, was er terstond van Generaal *Praetorius* de orde bijgevoegd tot het opcommanderen van alle weerbare manschap; terwijl men echter hiermede druk bezig was, verspreidde er zich een gerucht dat al de Kafferstammen, die ten Zuiden en Westen ons omringen, zich gereed maakten om, zoodra de commando van hier naar het tooneel van den moord (Makapans vallei genaamd, omtrent vier schoften van de zijde aan Zoutpansberg) trok, dan het dorp Mooirivier aantevalen en verder alles te vernielen wat in hun bereik zou komen. De schrik sloeg velen om het hart. In plaats van uittrekken en de broeders te Zoutpansberg te gaan helpen, moest men op eigen veiligheid bedacht zijn. Alles wat de handen roeren kon (de Predikant uitgezonderd, die terstond de menschen tot een boete en bededag opriep in het huis Gods) werd nu opgecommandeerd, om een schans om de kerk te bouwen, die spoedig voltooid was met een hoekbatterij van twee stukken geschut. Inmiddels, daar de voorraad kruid hier zeer gering was, werd een wagen naar Winburg afgezonden, die spoedig terugkeerde met 1000 ff . Patrullen gingen overal wijd en zijd rond. De Kaffers bleven rustig, misschien afgeschrikt door het bekend worden hunner plannen en de maatregelen tot de ontvangst alhier genomen. De schrik was hier dus zeer spoedig geweken. Men durft echter geen commando van hier afzenden. Generaal *Praetorius* is evenwel nu reeds sinds veertien dagen met ongeveer 400 man uit Magaliesberg en Rustenburg opgetrokken om dit moordenaars rot eene geducht te tuchtigen, en zoo hij onder Gods zegen gelukkig slaagt, schijnt er bij de legerhoofden een voornemen te bestaan om ook de naburige Kafferstammen tot verantwoording te roepen. Hoe dit echter zal gaan, zullen wij moeten afwachten.

Afschuwelijk Wreedheid. — Het volgende verslag van eenen wreeden moord komt in een onzer dagbladen voor: Een verschrikkelijke moord is nabij de Mosselbankrivier gepleegd. In de voorledene week, spanden twee broeders (Bastaards), te Saldanhabaai woonachtig, na eene vracht zout te Stellenbosch verkocht, en zich goed van wijn en brandwijn te hebben voorzien, waarvan zij een te vrij gebruik op den weg hadden gemaakt, voor den nacht uit op de plaats van de heeren *W. & J. Eaton*, aan Mosselbankrivier, Paardenburg, en vermoordden aldaar een Hottentot, hun te voren onbekend. Het blijkt dat de Hottentot met zijne vrouw op weg waren naar den heer *Bester*, waar hij zoude gaan oogsten, en zich had bevriend met de Bastaards, ten einde met hen in den wagen te rijden. Toen zij uitgespannen hadden, verzochten zij de vrouw van den Hottentot voor hen te koken, maar hij weigerde haar dit te laten doen, waarop zij twist kregen. Een Bastaard nam toen een jukstrop en sloeg daarmede den Hottentot en de ander hield de vrouw, die haren man wilde helpen, en terwijl hij haar vast hield, wierp hij een jukschede (een stuk hard hout omtrent 18 duimen lang, met een knop aan het einde) naar zijnen broeder, en zeide hem, hem daarmede te doodden. Deze sloeg hem daarmede geweldig op hoofd, slaap van het hoofd nek en schouders, bond toen een riem om zijnen nek en bond denzelfden aan de wielen van den wagen, en aldus verwurgen beiden hem en braken zijnen nek. Zij maakten hem toen los en sleepten hem naar het vuur, en verzekerden zijnde van zijnen dood, spanden zij in en reden weg zoo spoedig als zij konden; inmiddels begaf zich de vrouw naar het huis van de heeren *W. & J. Eaton*, wekte hen, en verhaalde hun het geval, waarop de heer *W. Eaton*, die een Veldkornet is, zich onmiddellijk met zijnen broeder en *M. Munnik*, hunnen opzigtter naar de plaats begaven, en het doode lichaam als door haar beschreven, vonden; zij keerden vervolgens terug, lieten hunne kar en twee man in gereedheid houden, en bij het opkomen van de maan omtrent ten half 3 ure 'smorgens, volgden zij het spoor van den wagen, namen hen gevangen, en zonden hen naar Malsebury, alwaar zij in geenen deele goed bewaard zijn, zijnde de gevangenis in eenen zeer slechten en onbeschermden staat, — daar een man die door dezelfde heeren gevangen was, na vijf achtereenvolgende weken, een schap te hebben gestolen, uit de gevangenis te Malmesbury, kort na daarin te zijn geplaatst, ontsnapt is, zonder dat er tot heden omtrent hem iets naders werd vernomen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeld.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Februarij 26	Nederlandsch.	Luit. Adm. Stellingwerf	Mispelblom Beyer	Liverpool	26 Oct.	Singapore.
" 25	Amerikaansch.	Cassack	Ballard	Batavia	23 Febr.	Padang.
" 27	Nederlandsch.	Delfshaven	C. Verhey	Hartlepool	3 Nov.	Hongkong.
" 23	Engelsch.	Australie	D. B. Jochmes	Batavia	25 Febr.	Rotterdam.
" 28	"	Joseph Heitcher	Jhon Joster	Shanghai	6 "	Londen.
" 28	"	Fortitudo	Jhon Donald	"	7 "	"
" 27	Britsch.	Harpley	C. H. Cary	Hongkong.	11 "	Port-Phillip.
" 27	"	Narayana	W. C. Bowelt.	China	9 "	Liverpool.
" 28	Melbourn.	Robertina	W. H. Mouson	Singapore.	15 "	Melbourn.
Maart 1	Amerikaansch.	Kate Hooper	J. J. Jackson	Hongkong.	17 "	"

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Febr. 27	Nederl. Indisch	bark Oedjong Pandang	Jong Kingyung	Palembang	15 Febr.	Coulster.
Maart 1	Nederlandsch	" Wildeman	S. Berkelbach	Rotterdam	29 Oct.	"
" 27	Nederl. Indisch	" Lachmady	Sech bin Sahab	Indramayoe	13 Jan.	Coulster.
" 28	Z. M.	stooms. Admiraal van Kingsbergen	luit. t/s. 1 kl. Osti	Soerabaya	"	"

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar.
Maart 1	Nederl. Indisch	stooms. Koningin der Nederlanden	T. Deighton	Soerabaya.
" 2	Zweedsch	" bark Maria Theresia	Rhodin	"
" 3	Nederlandsch	" Per Aspera ad Astra	J. Admiraal	Hongkong.
" 3	"	" Zeenymph	Wilsen Elias	Amst. v. Sam. Soer., & Pas.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	schip Palembang *	J. Hoekstra	Soerabaya	de Weerd, Ruyl en co.
"	bark Tagal *	Göbel	"	"
"	schepen. Mary Godhard *	A. Kooij	Soerabaya	"
"	schip Java Koerier	Kunst	"	Busing Schröder en co.
"	fregat Sera Lydia	B. van der Tak	Nederland	Reynst en Vinju.
"	" Oost-Indisch *	C. C. Mos	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
"	bark Cornelis Gies *	van Ryn van Alkemade	"	"
"	" Rembrandt van Ryn	van Wyngaarden	Tagal en Samarang	Haager en Schuurman.
"	" Asia *	C. Abrahams, Jr.	Samarang en Soerabaya	"
"	" Amicitia *	J. Janse.	Indramayoe	"
"	" Wilhelmina	J. C. van der Zwoep	Nederland via Sam. en Soer.	van Ommen, Rueb en co.
"	" Laura en Adèle *	J. T. Donema	Samarang.	Bahre en Kinder.
"	" Voorwaarts *	G. F. Bus	Amsterdam	P. Landberg en Zoon.
Nederl. Indisch	" Idroesie	Sech Almanie	Macassar via Samarang	Coulster.
"	" Belgios	Said bin Ali	Samarang.	"
"	brik Fatahool Hair *	Said bin Hassan	Muntok en Palembang	"
"	" Lachmadie	Sech bin Sahab	"	"
"	" Oedjong Pandang	Yong Kingyung	"	"
"	bark Sental Chair	Sech Baskobe	Soerabaya	D. N. Bujs en co.
Engelsch	" Jessie *	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
"	" Lady Bruce *	Brown	Singapore	Pitsira, Syme en co.
"	" Richard Thornton *	T. Dallas	Londen	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	" Rebekah *	Corwin	Californie.	Paine, Stricker en co.
Russisch.	bark Idealit	A. J. Hansten	"	Kreglinger, Dummier en co.
Zweedsch	schip New York	Wretman	"	Metzendorf, Willmans en co.
"	" Oscar I	Mörk	Zweden	"
"	brik Louise *	Lundstein	"	Busing, Schröder en co.
"	schip Stockholm *	F. Ehlert	"	"

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Febr. 16	N. I.	bark Naga Laut	J. Winter	Soerabaya.
" 18	Ned.	bark Nijverheid	J. Mooi	Batavia.
" 19	"	bark Gelderland	D. C. Hellingman	"
" 19	N. I.	bark Al Adenis	Sech Bakriso	"
" 20	Deens.	bark Kongen of Danmark	R. L. Kruse	"

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Febr. 17	Zweeds.	bark Sophia	C. H. Berns	Zweden.
" 19	"	brik Bengalen	F. Keus	Amsterdam.
" 21	"	schip Sara Johanna	L. Wassenaar.	Nederland.
" 22	"	bark Madura	F. Draijer	Soer. & Ned.
" 22	"	bark Vertrouwen	H. G. Pott.	Nederland.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark Generaal Chassé	Rehling	China	Gesagvoerder.
"	" Eljezer	Said Aboebakar	"	"
"	" Srie Brahan	Hoornat	"	"
"	" Ting Goan	Ngo Poa	"	"
"	" Hap Eng	Tan Tjing Kiat	Riouw	"
"	" Nawan Eljoesoor	J. C. Monteiro.	Soerabaya	"
"	schepen. Bientang Toedjoe	J. W. Steevenas	Padang	"
"	bark bark Aladie	Sech Bakreso	"	"
"	" Hap Heen	Naridin	"	B. Kopersmit en co.
"	" Naga Laut	J. Winter	Batavia	"
Nederlandsch	" Vrede	J. L. ter Bruggen	Nederland	"
"	" Regina	C. Ingeman	"	Oliphant en co.
"	schip Nijverheid	J. N. Mooi	"	MacNeill en co.
"	" Gelderland	D. Crap Hellingman.	Nederland	Dorrepal en co.
Deens	brik Kongen of Danmark	R. L. Kruse	Falmouth.	van den Broek en Veecken.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Febr. 18	Ned.	bark Luctor et Emergo	S. Ouweland.	New-Castle.
" 18	N. I.	" Paulke Nassar	Sech Baecoer.	Griesso.
" 16	"	" Atadool Rachman	Sech Bafadal	Banjermaas.
" 16	"	" Asad Dullah	Hadjie Samsodin	Batavia.
" 20	Ned.	" Hoeter	J. M. Schoon.	Singapore.
" 20	"	" Lemmina Elisabeth	H. Gersen.	Batavia.
" 20	Z. M.	st. Adm. van Kingsbergen	lt. t/s. 1 kl. Osti	"
" 20	Ned.	schip Doggersbank	P. J. Kerkhoven.	"

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Febr. 19	N. I.	bark El Maschoor	Sech Bahanan.	Molukko.
" 20	Ned.	schip Admiraal Zoutman	P. D. Nap	Rotterdam.
" 22	N. I.	bark Abdul Hassim	J. F. Scheel	Sumanap.

Aangekomen schepen te Cheribon.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Febr. 21	Ned.	schip Gertrude	J. Lourens	Batavia.
" 23	N. I.	schepen Ydroesie	Sech Bafadal	Palembang.

Vertrokken schepen van Cheribon.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Febr. 20	N. I.	bark Marzook	Schip Ankawis.	Batavia.

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Febr. 15	Ned.	schip Maria	H. D. van Wijk	Soerabaya.
" 19	N. I.	brik Paulina	Pa Ardio	"

Vertrokken Schepen van Pasoeroean.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Febr. 19	N. I.	kotter Paulina	Pa Ardio	Soerabaya.

Aangekomen schepen te Bezoekie.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Febr. 18	Ned.	schip Bezoekie	A. Schaap	Soerabaya.

Vertrokken schepen van Bezoekie.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Febr. 16	Ned.	schip Amboina	N. J. de Vries.	Panaroekan.

Aangekomen schepen te Banjoewangie.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Febr. 6	Ned.	schip Souburg	H. B. L. Evers.	Pasoeroean.
" 7	"	schip Johanna Christina	J. H. van Santen	"
" 8	"	schip Oostergoo	C. F. Hazelhoff.	Probolingo.
" 10	"	schip Derkiona Titia	van Zijp	Pasoeroean.
" 13	"	schip Nehalennia	R. Grivel	Soerabaya.
" 14	"	schip Gesina	P. Burggraaf	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van Banjoewangie.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Jan. 30	Ned.	schip Hendrika	T. J. Verschuur	Rotterdam.
Febr. 7	"	" Souburg	H. B. L. Evers.	"
" 9	"	" Johanna Christina	J. A. van Santen	Amsterdam.
" 11	"	" Oostergoo	C. F. Hazelhoff	"
" 15	"	" Derkiona Titia	van Zijp	Nederland.
" 15	"	" Nehalennia	R. Grivel	Akyab.
" 15	"	" Gesina	P. Burggraaf	Nederland.

Aangekomen schepen te Sumanap.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Febr. 12	N. I.	bark Machmodie	Said Hamid	Soerabaya.

Vertrokkende schepen van Sumanap.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Febr. 13	N. I.	schepen Sophia	Siendoe Djaja	Soerabaya.
" 14	"	schepen Sumanap	Pa Makel	Banjoew.
" 15	"	bark Machmodie	Said Hamid	Amboina.
" 16	"	Schooner Fathool Hair	Sech Maskatio.	Banjoew.

Vertrokken schepen van Tjilatjap.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Febr. 21	Ned.	brik Prinses Amelia	Groeneveld	Amsterdam.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark *Wilhelmina*: de kapt. Kuyper en familie. — de heeren Allard en echigenoot. — Duchemont en echigenoot. — Humbert en echigenoot. — Hubert en echigenoot. — Parey en echigenoot. — Saint-Denis en echigenoot. — Souvaine en echigenoot. — Lagardiere en echigenoot. — Ferrand en echigenoot. — Bourret en echigenoot. — Souli — Nordet. — Lamberet en echigenoot. — Prevot en dochter. — van der Zwaan. — Deornish.

Met de Ned. bark *Wildeman*: de heeren K. H. Delprat. — A. Mohr

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Padang*: de kapt. T. D. Engel. — kapt. de Wolf van Westeroode. — 1 luit. *Voorwaarts*. — Z. M. troepen. Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heer H. J. A. van Son. — Mevr. G. C. van den Berg. — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 28 Februarij tot en met den 3 Maart 1855.

AANVOER.

Van Amsterdam per ned. schip *Asia*, gez. C. Abrahams. agenten Haager en Schuurman.

541 coll. manufact. 9 vn. sink. 469 coll. gouv. goederen. N. H. M. 31 kn. geweren. 6 do. gouv. goederen. *Gouvernement*. 25 kn. manufact. 10 kn. wijn. *Suermant* en co. 11 kn. manufact. 100 md. bier. *Mörmann* en co. 852 ps. marmeren. steenen. 49 coll. manufact. *Kreglinger Dummier* en co.

10 bl. manufact. *Agenten*.

2 kn. meubelen. *de Perren*.

10 legers. *van Ommen Rueb en co.*

8 kn. glaswerk. 3 do. hoeden en petten. 4 do. wasdoek. 75 ks. olie.

13 coll. visch. 138 do. manufact. *van Leeuwen en co.*

1 kt. boeken. *van Haren Nomen en Koffj*.

1 kt. modewaren. 2 do. porcelein. 1 do. aardewerk. *Pandel en Stiehaus*.

20 ks. wijnen. *Bourgeois*.

30 ks. wijnen. *Cramerus*.

3 ks. instrumenten. lampen en tafellood. v. d. *Woulen*.

100 vn. bier. 17 coll. manufact. *de Weerd Ruyl en co.*

100 vn. bier. 62 kazen. 7 coll. provision. *Gesagvoerder*.

25 vn. bier. *John Pryos en co.*

4 kn. provision. 166 do. bier. *Order*.

Lading voor Samarang.

36 coll. manufact. 6 kn. papier. 1 do. boeken. 21 do. provision. 17 do. manufact. 6 do. ijzerwerk. 33 do. koopmanschappen. 2 do. diversen.

Lading voor Soerabaya.

20 coll. provision en aardewerk. 10 bl. manufact. 24 kn. dranken.

1 do. wijn. 24 coll. koopmanschappen.

Van Amsterdam per ned. schip *Laura en Adèle*, gez. J. J. Donema. agenten *Bahre en Kinder*.

16 ks. wijn. 4 kn. hoeden. *van Ommen Rueb en co.*

200 vn. bier. *Jacobsz en co.*

100 kn. manufact. *Suermant* en co.

50 vn. bier. *Tiedeman en v. d. Burg*.

5 kn. gedr. stukken. *Gouvernement*.

3 kn. manufact. *Kopersmit en co.*

38 kn. manufact. *Moormann en co.*

100 vn. loodwit. *Basig en co.*

200 md. bier. 2 oth. stijn. v. d. *Broek en co.*

1 kt. koopmanschappen. *Crisis*.

8 coll. medijnen. *Götting*.

20 coll. medijnen. *Schreuder*.

150 vn. bier. 160 ks. kassa. *de Weerd Ruyl en co.*

50 legers. *Busing Schröder en co.*

12 bl. koffijzakken. *de Weerd Ruyl en co.*

166 coll. meubelen. enz. *Poolman*.

30 bl. garen. 563 coll. manufact. 144 bl. koffijzakken. 275 vn. meel.

20 ks. 32000 mex. dollars. *N. H. M.*

50 vn. bier. 75 hammen. 50 ks. kassa. *Gesagvoerder*.

88 kn. bier. 3 ks. koopmanschapp. *Order*.

Lading voor Samarang.

1 kt. parfumerien. 5 do. papier. 268 vn. bier. 4 ks. zag. 1 geweren. 22 do. bier. 2 do. banket. 15 coll. diversen. 1 kt. chimica-lun. 6 do. diversen. 2 do. vruchten.

Lading voor Soerabaya.

49 ks. koopmanschapp. 4 coll. koopmanschapp. 44 do. manufact. *Order*.

UITVOER.

Naar Rotterdam per ned. schip *Australie*, gez. D. B. Jochmes. agenten Haager en Schuurman.

5451 pic. koffij. 2599¹/₁₀₀ do. suiker. 250 dn. tin. Gouv. lading van de Jacatra. 539¹/₁₀₀ pic. suiker. 100 pic. roting. 77¹/₁₀₀ do. gomelastiek. 5¹/₁₀₀ getah. laboe. 29¹/₁₀₀ do. gom. 92¹/₁₀₀ do. gutta. percha. 61 do. gom dammer. (particulier.) *N. H. M.*

40 pic. roting. 2341 do. rijst. *Agenten*.

4 pic. canris. 900 ps. mallacca. stokken. v. *Ommen Rueb en co.*

2 ks. tapijten. uit entrep. *MacLains Watson en co.*

25 coll. chin. goederen. uit entrep. 1 kt. schaak borden. uit entrep.

2 do. porcelein. uit entrep. 122 do. cassia. uit entrep. 8 coll. di-versen. *Tiedeman en v. d. Burg*.

1 kt. chin. lakwerk. gebr. *Rosely en co.*

1 kt. jap. doosjes. 1 do. jap. mandjes. *Koster en co.*

Naar China per ned. schip. *Zwaluw*, gez. J. A. C. Gerlach. agen-ten Haager en Schuurman.

100,500 @ steenkolen. 8 ks. ansjovia. *Agenten*.

1 kt. koopwaren. *N. Lange*